

Sürdürülebilirlik

Sürdürülebilirlik, üretimin ve çeşitliliğin devamı sağlarken insanlık yaşamının daimi kılınabilmesidir.

Günümüzde anladığımız anlamda ilk olarak Sürdürülebilirlik kavramı; 1983 yılında Birleşmiş Milletlerin yayınladığı “**Ortak Geleceğimiz**” adlı raporla hayatımıza girmeye ve şekillendirmeye başlamıştır.

Gelecek kuşaklara ekonomik, ekolojik ve aynı zamanda sosyal koşulları devam ettirilebilen bir dünya bırakmak.

«Gelecek kuşakların kendi ihtiyaçlarını karşılayabilmelerini tehlikeye sokmaksızın bugünün kuşaklarının ihtiyaçlarını karşılayabilecek kalkınma»

Ne Zaman ve Neden Hayatımıza Girdi?

18. yüzyılda sanayinin yükselişiyle birlikte kalkınma kavramı hayatımıza girdi, artan üretim ve tüketim ihtiyaçlarını beraberinde getirdi. Sınırsız doğal ve insan kaynaklarının tüketilmesine yönelik bir yaklaşımın yaygınlaşmasına neden oldu.

18. yüzyılda sanayinin yükselişiyle birlikte kalkınma kavramı hayatımıza girdi, artan üretim ve tüketim ihtiyaçlarını beraberinde getirdi. Sınırsız doğal ve insan kaynaklarının tüketilmesine yönelik bir yaklaşımın yaygınlaşmasına neden oldu.

Ne Zaman ve Neden Hayatımıza Girdi?

1967: Torrey Kanyonu tankeri, ABD açıklarında 118.000 ton ham petrolü denize döktü. Aynı sene Çevresel hasara yasal çözümler bulmak için Çevre Savunma Fonu kuruldu

1968: Roma Kulübü kuruldu; endüstriyel üretim, nüfus, çevresel hasar, gıda tüketimi ve doğal kaynak kullanımı arasındaki dinamik etkileşimleri modellemek ve analiz etmek için küresel oranlar üzerine çalışmalar yapmaya başladı.

1970: 22 Nisan 1970'te San Francisco'da Birinci Dünya Günü ilan edildi. tahmini olarak 20 milyon insan Amerika Birleşik Devletleri'ndeki barışçıl gösterilere katıldı. Senatör tüm gençleri çevre kirliliğine karşı çıkmaya davet etti.

1971: Greenpeace operasyonlarına başlıyor. 1971'de, daha yeşil ve barışçıl bir dünya vizyonu ile motive olan on iki kişilik bir ekip, eski bir balıkçı teknesinde Vancouver, British Columbia'dan yola çıkarak ABD'nin Alaska'daki Amchitka adası açıklarında nükleer bomba denemesini engellemek istedi. Bu olay sonrasında vakıf tanındı ve bugün 55 farklı ülkeden milyonlarca sponsoru var.

1972: Roma Kulübü "Büyümenin Sınırları"nı yayınında ekonomi ve doğal çevre arasındaki ilişkinin bir bağımlılık ilişkisi olduğuna dikkat çekiliyor ve kalkınmanın doğa üzerinde gerçekleştirdiği tahribata dair verilere yer veriliyor. Sonrasında Stockholm'de düzenlenen, "Birleşmiş Milletler İnsan ve Çevre Konferansı" (United Nations Conference on the Human Environment) ise sürdürülebilir kalkınma kavramına çevre ve kalkınma ilişkisi çerçevesinde yer veren evrensel boyutta ilk etkinlik oluyor.

1973: 1973 yılında petrol fiyatlarındaki şaşkınlık verici artış ve 1973-4 dönemindeki borsanın çöküşü 1929 Krizinden beri yaşanan küresel bir ekonomik krizdi ve sadece fiyat artışlarıyla açıklanamayacak mekanizmalara ve uzun dönem etkilerine sahipti. Chipko Movement: 1973'te Hindistanda köylü ve işçi kadınlar ağaçlara sarılarak ağaçların kesilmesini protesto etti. Protesto olumlu sonuçlandı ve tarihte bölgedeki ilk doğa ve kadın zaferlerinden sayılır.

1977: Kenya'da, akarsularının kuruduğunu ve gıda kaynaklarının daha az güvenli olduğunu bildiren kırsal Kenyalı kadınların ihtiyaçlarına cevap vermek için Profesör Wangari Maathai tarafından kuruldu. Kadınları birlikte toprak için çalışmaya örgütledi. 2004'te de Nobel barış ödülü kazandı.

1980: Uluslararası Doğayı Koruma Birliği, "Dünyayı Koruma Stratejisi"ni yayınlar; Bölüm "**Sürdürülebilir Kalkınmaya Doğru**" habitat tahribatının ana etkenlerini yoksulluk, nüfus baskısı, sosyal eşitsizlik ve ticaret rejimleri; strateji, eşitsizlikleri gidermek için yeni bir uluslararası kalkınma stratejisi çağrısında bulunuyor.

1983: «Dünya Koruma Stratejisi» yayınlanıyor,. "Birleşmiş Milletler Dünya Çevre ve Kalkınma Komisyonu" kuruluyor, 1987 yılında ise Brutland raporunun yayınlanmasıyla birlikte de sürdürülebilirlik kavramı gerçek anlamda yaygınlaşıyor.

1992: Birleşmiş Milletler İklim Değişikliği ve Çevre Sözleşmesi imzalandı.

1995: İstanbul BM İnsan Yerleşimleri Konferansı – Habitat II

1996: Kahire Nüfus ve Kalkınma Konferansı

2000: BM Milenyum Zirvesi

2005: Kyoto Protokolü, gelişmiş ülke taraflarını sera gazı emisyonlarını azaltma hedeflerine yasal olarak bağlayarak ve geliştirmekte olan ülkeler için Temiz Kalkınma mekanizmasını kurarak yürürlüğe girer.

2008: Mortgage krizi. Küresel gıda fiyatları 1 yılda %43 arttı; Çin Halk Cumhuriyeti, Hindistan ve başka yerlerde artan enerji talebi ve yükselen enerji fiyatları; mortgage krizi sonucu piyasalar düşerek dünyayı resesyona sokar.

2008 yılına gelindiğinde, dünya nüfusunun neredeyse yarısı, dünya kara yüzeyinin %2'sinden az yerde (şehirler) yaşamakta ve kaynaklarının %75'ini kullanmış durumdaydı.

Krizlerden sonra «**Yeşil Ekonomi**» kavramları ana akıma giriyor; düşük karbonlu bir ekonomi ve yeşil büyüme yeni hedefler haline geliyor.

Sürdürülebilir Kalkınmanın 17 Temel Amacı

Ekolojik Sürdürülebilirlik

Beslenme, barınma ve yaşamsal faaliyetlerini sürdürmelerini sağlayacak olan bütün ihtiyaçlarının bulunduğu koşullar

Biyolojik çeşitlilik

İklim değişikliği

İnsan

Doğal kaynakların korunması

Yenilenebilir Enerji

Ekonomik Sürdürülebilirlik

Sermayenin korunması ve bozulmasının engellenmesi

Ham madde dönüşümü

Yenilenebilir doğal kaynaklar

Hükümet ve dış borçların yönetilebilirliği

Sosyal Sürdürülebilirlik

Toplumun kendi ihtiyaçlarını karşılaması için mekanizmalar

Kilit hizmetlere erişim eşitliği

Kuşaklar arası eşitlik

Farklı kültürlere değer veren bir ilişkiler sistemi

Sağlık, esenlik, beslenme, barınma, eğitim, kültürel ifade vb. bireysel ihtiyaçların karşılanması

Siyasi katılım

Çevresel (Environment), Sosyal (Social) ve Yönetişim (Governance) (ESG) kriterleri, sosyal açıdan bilinçli yatırımcıların potansiyel yatırımları değerlendirmek için kullandıkları bir dizi standarttır. Çevresel kriterler, bir şirketin doğanın koruyucusu olarak nasıl performans gösterdiğini dikkate alır. Sosyal kriterler, çalışanlar, tedarikçiler, müşteriler ve faaliyet gösterdiği topluluklarla ilişkilerini nasıl yönettiğini inceler. Yönetişim, bir şirketin liderliği, yönetici maaşı, denetimler, iç kontroller ve hissedar hakları ile ilgilenir.

Şirketler ESG anlayışını benimseyerek, yatırımlarını bu kriterler özelinde değerlendirdiklerinde sürdürülebilir olma yolunda stratejilerini belirleyebilirler.

YÖNETİŞİM (GOVERNANCE)

Doğru ve şeffaf finansallar

Paydaş katılımı

Yönetimde çeşitlilik

Kuruldan bağımsız CEO

SOSYAL (SOCIAL)

Tedarik zinciri

Sosyal Sorumluluk Projeleri

Çeşitlilik (diversity)

Çalışan koşulları

Tüm paydaşların dahiliyeti

«Sosyal Sorumlu Yatırımcılık»

«Etki Yatırımcılığı»

ÇEVRE (ENVIRONMENT)

Enerji kullanımı

Atık

Kirlilik

Doğal kaynakların korunması

Hayvanlara karşı tutum

Doğaya yardım etmek için doğadan yardım alıyoruz. - APPLE

Kolombiya, Mangrov Ormanları

2030 yılına kadar tedarik zincirinde ve ürünlerinde yüzde 100 karbon nötr olma taahhüdü

Çin, ABD, Kolombiya ve Kenya'da 4.000 kilometrekareden fazla orman alanını ve doğal iklim çözümünü koruma altında

Kolombiya , Mangrov Ormanları

Climate Pledge Friendly - AMAZON

Compact by Design sertifikası

Sürdürülebilirliğin en az bir yönünde iyileştirmeleri olan ürünleri tanıtır

Our Green Vision

Brigthly.eco tarafından ABD'deki en popüler yedi zincir mağaza arasında en sürdürülebilir gıda perakendecisi 1 numara seçildi.

Bilime dayalı karbon emisyon hedefi

Brigthly.eco tarafından ABD'deki en popüler yedi zincir mağaza arasında en sürdürülebilir gıda perakendecisi 1 numara seçildi.

ECO-SCORE - LIDL

'make good food accessible to everyone'

Eco-Score, ürünleri sürdürülebilirlik bilgilerine göre bağımsız olarak derecelendirmek için açık kaynaklı verileri kullanır ve yeşil "A" (düşük etki) ile kırmızı "E" (yüksek etki) arasında değişen bir renk kodu atar.

Tekno Atıkları Eğitime Dönüştür Çevre Korunsun - TURKCELL

Turkcell, tekno atıkların geri dönüşümünden gelen geliri çocukların nitelikli eğitimine katkıya dönüştürüyor.

Turkcell, Bilişim Sanayicileri Derneği (TÜBİSAD) ile birlikte geçtiğimiz yıl 'Eğitime Dönüştür' projesini hayata geçirdi.

Kullanılmayan, atık haline gelmiş elektronik cihazlar Turkcell mağazalarında bulunan 'tekno atık' kutularına bırakılacak, bu ürünlerden elde edilecek gelir TEGV'e bağışlanacak.

Modayı Paylaş - H&M

H&M Türkiye; tasarımcı, iş kadını, sanatçı ve moda dünyasından alanında öncü 48 kadını, kendi tasarımlarına ve gardıroplarındaki kıyafetlerine ikinci bir şans vermeleri için Modayı Paylaş / Rewear Market dijital etkinliğinde bir araya getirdi.

Modada dönüşüme öncülük eden değerli isimler "Benim Kıyafetim Senin Kıyafetin Olsun" diyerek moda severler için gardıroplarını açtı.

H&M Türkiye'nin bu platform ile amacı; kıyafetlerimizi geri dönüştürmek, hiçbir kaynak kullanmadan alışveriş yapmak ve sürdürülebilir moda geleceği adına hayata geçirebileceğimiz her bir adımın önemini geniş kitlelere yayılmasını sağlamak.

GES Projesi - BİM

Karbon salımının azalmasına destek vermek üzere depolarına güneş enerjisi sistemi (GES) kuran BİM Konya deposunda da GES uygulamasına geçti. Konya'da kurulan sistem Batman, İstanbul Arnavutköy, Iğdır ve Denizli'den sonra kurulan beşinci GES projesi oldu.

2,8 MW kurulu güç ile BİM GES projeleri arasındaki en yüksek güce sahiptir ve bu GES sayesinde deponun enerji tüketiminin %100'ü güneşten karşılanacak.

Konya GES ile karbon salımında yılda 1.900 ton azalma sağlanacak. Bunun 51 bin 750 adet ağaç kazanımına eşit olduğu ve santralde yapılacak üretimin 1.415 hanenin yıllık enerji tüketimine denk geldiği belirtildi. Şimdiye kadar faaliyete geçirdiği 5 GES projesi sonucunda BİM güneş enerjisinde toplam 7,3 MW güce ulaştı.

Bisikletli Alışveriş Dostu Mağaza - MİGROS

Migros, müşterilerinin sağlığına ve doğaya olan katkılarından dolayı bisiklet park alanı mağaza sayısını 30 ilde 170'e yükseltti.

Migros, 2022 yılında Bisikletli Alışveriş Dostu Mağaza sayısını 400'e yükseltmeyi hedefliyor.

Online satış teslimatlarında 14 elektrikli araç, 48 elektrikli bisiklet kullanıyor.

Bisikletli alışveriş dostu mağazalarıyla bisiklet kullanıcısı müşterilerinin hayatlarını kolaylaştırırken, yeşil ulaşımı destekleyerek karbon emisyonlarının sürdürülebilir şekilde azaltılmasına destek oluyor.

Dünyadan Geriye Ne Kaldı?

<https://www.theworldcounts.com/challenges/planet-earth/state-of-the-planet>

Peki ya BİZ?

- 1) Fosil yakıt kullanımını azaltın.
- 2) Su tasarrufu sağlayın.
- 3) Atıkları ortadan kaldırın.
- 4) Bir termos satın alın.

5) Alışveriş yapmadan önce iki kere düşünün.

6) Plastiksiz yaşama geçin.

7) Fişi çekin.